

Posudek oponenta na diplomovou práci J. Písečky „Právní ochrana před neoprávněnými zásahy policie“

Předložená diplomová práce o rozsahu 123 stran je, kromě úvodu a závěru, rozdělena do dvanácti kapitol. V první kapitole autor nejprve charakterizuje některé výchozí pojmy (policijní správa, neformální zásahy, pokyny, bezprostřední zásahy, donucovací prostředky, použití zbraně, služební úkony a služební zákroky apod.). Druhá kapitola je věnována charakteristice jednotlivých policejních složek. Ve třetí kapitole diplomant provádí přehled, nástin právní ochrany podle platné právní úpravy, ve čtvrté shrnuje právní názory na možnosti aktivního a pasivního odporu proti zásahu. V dalších kapitolách pak postupně rozebírá právní ochranu proti zásahu v rámci veřejné správy, ochranu Veřejným ochráncem práv, ochranu poskytovanou v rámci správního soudnictví a ústavního soudnictví a ochranu před Evropským soudem pro lidská práva. V desáté kapitole pojednává o náhradě škody způsobené nezákonným zásahem, v jedenácté o náhradě újmy způsobené zásahem do osobnostních práv. Dvanáctá kapitola je věnována porovnání některých uvedených institutů se zahraniční právní úpravou. Práce je doplněna přílohou o statistických údajích o stížnostech na Policii ČR v letech 2001 – 2004.

Z předložené diplomové práce je zřejmé, že se autor na její zpracování dobře připravil studiem základní dostupné literatury, právních předpisů i judikatury a že jej zvolené téma zajímá. Téma je aktuální, právní problémy s ním spojené mají značný společenský dopad. Autor se snažil postihnout danou problematiku v úplnosti, jako přehled možností ochrany proti zásahům policie (v širokém slova smyslu). Tím je dán rozsah diplomové práce, jednak místy popisnější partie práce. Z formálního pohledu lze práci vytknout místy nedostatečnou korekturu textu (chybějící čárky, chyby, překlepy), některé nepřesné citace literatury a právních předpisů. Jako konkrétní připomínky k textu lze uvést:

- v první kapitole (zejm. na str. 8 a 9) není zcela jasné vymezení a používání pojmů neformální zásah, faktický úkon, faktický zásah, zásah,
- práce od počátku hovoří o policistech, policejních složkách, policejní službě, policejních zákonech, resp. jednotlivých zákonech o policii, ale teprve ve druhé kapitole je čtenáři zcela objasněno, v jakém smyslu jsou tyto pojmy používány.
- str. 21 – trestněprávní ochrana osoby poskytující pomoc policistovi jako veřejnému činiteli vyplývá z § 157 trestního zákona. Toto ustanovení v práci není citováno, ani zmíněno. Ohledně náhrady škody osobě, která poskytla pomoc polici či policistovi, srov. např. § 49 zák. o Policii ČR,
- str. 24 – není zcela jasné a srozumitelné, co autor míní tezí o „delegaci pravomocí zákonem vydávat i formální správní akty“. Navíc omezování správních činností, které nesouvisí přímo s úkoly Policie (např. též agenda řídičských oprávnění a řídičských průkazů) se týká nejen vydávání správních aktů, ale též dalších (velmi početných) forem správní činnosti. Naopak lze ovšem vysledovat i opačné tendence (srov. např. působnost orgánů celní správy),
- str. 42 – nejsou uvedeny argumenty pro rozsah užití § 175 nového správního řádu na stížnosti podávané proti policii,
- str. 62 – požadavek prokázání totožnosti bude spíše pokynem (výzvou),
- str. 110 a 111 - není jasné, co autor míní „předchozím efektivním vyšetřováním ve smyslu čl. 13 Úmluvy“.

Uvedené připomínky a podněty k diskusi nesnižují celkově dobrou úroveň předložené diplomové práce. Doporučuji ji k obhajobě, v ústní rozpravě by diplomant mohl uvést, zda, příp. v jakém rozsahu se (podle jeho názoru) vztahuje ustanovení § 175 nového správního řádu na stížnosti podávané proti policii.

V Praze dne 5. 1. 2005

JUDr. H. Prášková, CSc.